

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 8 czerwca 2021 r.

Pozycja 110

POSTANOWIENIE z dnia 28 kwietnia 2021 r. Sygn. akt Ts 149/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Jakub Stelina,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej R.S. o zbadanie zgodności:

art. 48 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, ze zm.) „w zakresie, w jakim wskazany przepis nie przewiduje możliwości wniesienia zażalenia na – wydane przez prokuratora nadzorującego postępowanie lub prokuratora bezpośrednio przełożonego – postanowienie o wyłączeniu prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze”, z art. 42 ust. 2 oraz art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 7 października 2020 r. (data nadania), R.S. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił z żądaniem na tle następującego stanu faktycznego:

Wnioskiem z 18 lutego 2020 r. obrońca skarżącego zwrócił się do Prokuratora Regionalnego w W. o wyłączenie K.W. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w W. delegowanego do Prokuratury Regionalnej w W. – od udziału w postępowaniu prokuratorskim o sygn. akt [...] z powodów opisanych w tym wniosku. Postanowieniem z 11 marca 2020 r. (sygn. akt [...]) Zastępca Prokuratora Regionalnego w W. nie uwzględnił powyższego wniosku. Rozstrzygnięcie to zostało zaskarżone przez obrońcę skarżącego zażaleniem z 25 marca 2020 r., które – jako niedopuszczalne z mocy ustawy – nie zostało przyjęte przez Zastępcę Prokuratora Regionalnego w W. zarządzeniem z 2 kwietnia 2020 r. (sygn. akt [...]). Po rozpoznaniu zażalenia obrońcy skarżącego z 14 kwietnia 2020 r. Sąd Okręgowy w P., postanowieniem z 24 czerwca 2020 r. (sygn. akt [...]) utrzymał w mocy przedmiotowe zarządzenie.

2. Zdaniem skarżącego „na skutek niekonstytucyjnego pominięcia prawodawczego (względnego zaniechania prawodawczego) w art. 48 § 1 k.p.k. [ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, Dz. U. z 2020 r. poz. 30, ze zm.], wynikającego

z niepełnej regulacji w zakresie dopuszczalności wnoszenia zażaleń na postanowienia prokuratora w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku o wyłączenie prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze od udziału w sprawie, wbrew istniejącemu założeniu racjonalności, zupełności oraz niesprzeczności systemu prawa, które stanowi jeden z elementów zasady demokratycznego państwa prawnego, został [on] pozbawiony istotnego uprawnienia procesowego, umożliwiającego kontrolę obiektywizmu i bezstronności Prokuratora”, a tym samym – „został pozbawiony konstytucyjnego prawa do zaskarżenia orzeczeń wydanych w pierwszej instancji”.

3. Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 20 listopada 2020 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 27 listopada 2020 r.) skarżący – na podstawie art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) – został wezwany do usunięcia braku formalnego skargi konstytucyjnej przez wskazanie swojego adresu.

W piśmie procesowym, sporządzonym przez pełnomocnika i wniesionym do Trybunału 2 grudnia 2020 r. (data nadania), skarżący wykonał powyższe zarządzenie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. Przedmiotem zaskarżenia w niniejszej sprawie uczyniono art. 48 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2020 r. poz. 30, ze zm.; dalej: k.p.k.) w brzmieniu:

„O wyłączeniu prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze oraz oskarżyciela publicznego orzeka prokurator nadzorujący postępowanie lub bezpośrednio przełożony”.

Przepis ten został zakwestionowany „w zakresie, w jakim (...) nie przewiduje możliwości wniesienia zażalenia na – wydane przez prokuratora nadzorującego postępowanie lub prokuratora bezpośrednio przełożonego – postanowienie o wyłączeniu prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze”, zaś jako wzorce kontroli skarżący powołał art. 42 ust. 2 oraz art. 78 Konstytucji.

3. Trybunał stwierdza, że analizowana skarga konstytucyjna spełnia przesłanki warunkujące przekazanie jej do rozpoznania merytorycznego, gdyż została sporządzona w imieniu skarżącego przez adwokata (art. 44 ust. 1 u.o.t.p.TK), nie jest obciążona nieusuwalnymi brakami formalnymi, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, zaś skarżący:

- wyczerpał przysługującą mu drogę prawną (art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK), ponieważ postanowienie Sądu Okręgowego w P. z 24 czerwca 2020 r. (sygn. akt [...]) jest prawomocne i niezaskarżalne;

- dochował przepisanego, trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej (art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK), ponieważ odpis wskazanego wyżej postanowienia został doręczony obrońcy skarżącego 7 lipca 2020 r., a skarga została wniesiona do Trybunału 7 października 2020 r.;

- prawidłowo określił przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK);

- wskazał, które konstytucyjne prawa i wolności oraz w jaki sposób – jego zdaniem – zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK);

– przedstawił uzasadnienie sformułowanych przez niego zarzutów (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK).

Trybunał uznaje także, że zarzut niezgodności art. 48 § 1 k.p.k. z art. 42 ust. 2 oraz art. 78 Konstytucji nie jest oczywiście bezzasadny w rozumieniu art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK i powinien zostać rozpoznany merytorycznie po przedstawieniu stanowisk pisemnych przez Prokuratora Generalnego oraz Marszałka Sejmu.

W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – należało postanowić jak w sentencji.